
HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2015)0350

Sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan vahvistamista kehitysyhteistyössä koskevan Euroopan unionin toimintasuunnitelman uudistaminen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 8. lokakuuta 2015 sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä kehitysyhteistyössä koskevan Euroopan unionin toimintasuunnitelman uudistamisesta (2015/2754(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklan ja 3 artiklan 3 kohdan, joissa sukupuolten tasa-arvon todetaan olevan yksi unionin perusperiaatteista,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 208 artiklan, jossa vahvistetaan kehityspolitiikan johdonmukaisuuden periaate ja edellytetään, että kehitysyhteistyöpolitiikan tavoitteet otetaan huomioon toteutettaessa muita sellaisia politiikkoja, jotka voivat vaikuttaa kehitysmaihin,
- ottaa huomioon Pekingissä syyskuussa 1995 pidetyn Yhdistyneiden kansakuntien neljännen naisten maailmankonferenssin, Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman sekä YK:n Peking +5 -erityisistunnossa 9. kesäkuuta 2000, Peking +10 -erityisistunnossa 11. maaliskuuta 2005, Peking +15 -erityisistunnossa 2. maaliskuuta 2010 ja Peking +20 -erityisistunnossa 9. maaliskuuta 2015 hyväksytyt päätösasiakirjat, jotka koskivat lisätoimia ja -aloitteita Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman toteuttamiseksi,
- ottaa huomioon Kairossa vuonna 1994 järjestetyssä kansainvälisessä väestö- ja kehityskonferenssissa (ICPD) hyväksytyin toimintaohjelman täytäntöönpanon ja toteaa, että kansainvälinen yhteisö tunnusti ja vahvisti kyseisessä konferenssissa, että seksuaali- ja lisääntymisterveyttä koskevat oikeudet ovat perustavan tärkeitä kestäväen kehityksen kannalta,
- ottaa huomioon EU:n naisten ja miesten tasa-arvostrategian vuosiksi 2010–2015 (COM(2010)0491),
- ottaa huomioon EU:n toimintasuunnitelman sukupuolten tasa-arvosta ja naisten vaikutusvallan lisäämisestä kehitysyhteistyössä (2010–2015), vuoden 2013 täytäntöönpanokertomuksen (SWD(2013)0509), neuvoston 19. toukokuuta 2014 asiasta antamat päätelmät sekä vuoden 2014 täytäntöönpanokertomuksen (SWD(2015)0011),

- ottaa huomioon 26. toukokuuta 2015 annetut neuvoston päätelmät sukupuolten tasa-arvosta ja kehityksestä sekä uudesta maailmanlaajuisesta kumppanuudesta köyhyyden poistamiseksi ja kestävän kehityksen edistämiseksi,
  - ottaa huomioon 25. marraskuuta 2014 antamansa päätöslauselman EU:sta ja vuoden 2015 jälkeisestä globaalista kehityksen toimintakehyksestä¹,
  - ottaa huomioon EU:n kumppanimailleen antaman sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä koskevan tuen arvioinnin²,
  - ottaa huomioon 18. joulukuuta 1979 tehdyn kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan YK:n yleissopimuksen (CEDAW),
  - ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1325 (2000) ja 1820 (2008) naisista, rauhasta ja turvallisuudesta,
  - ottaa huomioon neuvostolle ja komissiolle esitetyt kysymykset EU:n sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan vahvistamista kehitysyhteistyössä koskevan toimintasuunnitelman uudistamisesta (O-000109/2015 – B8-0762/2015 ja O-000110/2015 – B8-0763/2015),
  - ottaa huomioon kehitysvaliokunnan päätöslauselmaesityksen,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 128 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että Euroopan unioni on sitoutunut edistämään sukupuolten tasa-arvoa ja varmistamaan sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen kaikissa toimissaan; toteaa, että sukupuolten tasa-arvo ja naisten vaikutusvallan lisääminen ovat sekä vuoden 2015 jälkeisten kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisen edellytyksiä että erillisiä ihmisoikeuskysymyksiä, joita tulisi edistää riippumatta siitä, miten ne hyödyttävät kasvua ja kehitystä; toteaa, että sukupuoleen perustuva väkivalta on vakava ihmisoikeusrikkomus, eikä sitä saisi koskaan perustella uskonnolla, kulttuurilla tai perinteillä;
- B. toteaa, että Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman täytäntöönpanon 20-vuotisarviointi paljasti sukupuolten tasa-arvon ja naisten vaikutusvallan lisäämisen edistyneen hitaasti ja epätasaisesti samoin kuin sen, ettei yksikään valtio ole pystynyt täysin tasoittamaan sukupuolten välistä kuilua; toteaa, että arvioinnin mukaan edistymistä vaikeuttaa entisestään se, että sukupuolten tasa-arvon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseen ohjataan jatkuvasti liian vähän resursseja;
- C. ottaa huomioon, että kaksi nimenomaisesti naisten oikeuksiin liittyvää vuosituhattavoitetta eli tasa-arvon edistäminen ja naisten aseman parantaminen (vuosituhattavoite 3) sekä odottavien äitien terveyden parantaminen (vuosituhattavoite 5) ovat edelleen suurelta osin saavuttamatta; ottaa huomioon, että maailmassa kuolee päivittäin arviolta 800 naista raskaudesta tai synnytyksestä aiheutuneisiin komplikaatioihin; ottaa huomioon, että noin 222 miljoonalta kehitysmaiden naiselta puuttuu mahdollisuus hyödyntää turvallisia ja nykyaikaisia

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2014)0059.

² https://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-eu-support-gender-equality-and-womens-empowerment-partner-countries-final-report_en

perhesuunnittelun keinoja ja että samaan aikaan perhesuunnitteluun myönnetyn kehitysavun osuus terveydenhuoltoon myönnettävästä kokonaisavusta pienenee;

- D. toteaa, että suurin osa maailman köyhistä on naisia tai naisen ylläpitämiä kotitalouksia; ottaa huomioon, että marginalisoituneiden naisten asema on entistä haavoittuvampi; ottaa huomioon, että 62 miljoonaa nuorta tyttöä maailmassa ei käy koulua;
- E. toteaa, että yksi kolmesta naisesta maailmassa joutuu todennäköisesti jossain elämänsä vaiheessa fyysisen ja seksuaalisen väkivallan kohteeksi; toteaa, että 14 miljoonaa tyttöä joutuu vuosittain pakkoavioliittoon; ottaa huomioon, että EU on sitoutunut edistämään jokaisen yksilön oikeutta hallita täysin omaan seksuaalisuuteensa ja seksuaali- ja lisääntymisterveyteensä liittyviä asioita ja päättää niistä vapaasti ilman syrjintää, pakottamista tai väkivaltaa;
- F. toteaa, että Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö OECD on raportoinut¹ investointien olevan täysin riittämättömät sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseen siitä huolimatta, että sen jäsenet ovat kolminkertaistaneet kyseiseen tarkoitukseen kohdennetun avun määrän, joka ylsi 28 miljardiin Yhdysvaltain dollariin vuonna 2012; toteaa, että tasa-arvoon liittyvä rahoitus on keskittynyt sosiaaliselle sektorille, jolloin talous- ja tuotantosektorin rahoitus jää liian alhaiseksi, ja että OECD:n analyysi osoittaa sukupuolten tasa-arvoon investoimisen antavan parhaimman tuloksen kaikista kehitysapuinvestoinneista;
- G. ottaa huomioon, että 2,5 miljardia ihmistä, joista suurin osa on naisia ja nuoria, on edelleen virallisen rahoitusalan ulkopuolella;

Selkeä muutos toiseen toimintasuunnitelmaan sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi (GAP2)

1. katsoo, että ensimmäisen toimintasuunnitelman (GAP1) arvioinnin perusteella EU:n sukupuolten tasa-arvoon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseen liittyvissä toiminnoissa on selvästi tarpeen tehdä selkeä muutos ja että Euroopan ulkosuhdehallinnolta (EUH) ja komissiolta tarvitaan uudet poliittiset sitoumukset tulosten parantamiseksi; korostaa, että on tärkeää toteuttaa nykyisen toimintasuunnitelman jälkeisen toimintasuunnitelman yhteydessä tämän arvioinnin tärkeimmät suositukset alkaen tehokkaista hallintotoimista;
2. on tyytyväinen komission aikomukseen saada käyntiin muutosprosessi uuden toimintasuunnitelman avulla ja katsoo siksi, että GAP2 pitäisi julkaista komission tiedonantona; pitää valitettavana, että GAP2 on laadittu ainoastaan yhteisenä valmisteluasiakirjana eikä tiedonantona; kehottaa komissiota ja EUH:ta aloittamaan uuden suunnitelman täytäntöönpanon niin pian kuin mahdollista, jotta konkreettisia tuloksia voidaan saavuttaa osana EU:n laajempaa sitoutumista sukupuolten tasa-arvoon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseen kestävä kehityksen tavoitteissa, ja ottamaan parlamentti osalliseksi kuulemiseen tämän prosessin kaikissa vaiheissa;
3. katsoo, että GAP2:ssa tulisi keskittyä kaikkeen EU:n ulkopoliittiseen toimintaan eli kehitysyhteistyöhön, humanitaariseen apuun, kauppaan, ihmisoikeuksiin ja ulkoasioihin sekä muuttoliike- ja turvapaikka-asioihin kehityspolitiikan johdonmukaisuuden

---

¹ https://europa.eu/eyd2015/sites/default/files/users/Madara.Silina/from_commitment_to_action_financing_for_gewe_in_sdgs_oecd.pdf

periaatteen mukaisesti ja soveltaa niitä yhtäläisesti kehitysmaihiin, EU:n naapurisuusmaihiin ja laajentumisprosessissa mukana oleviin maihin;

4. katsoo, että sukupuolten tasa-arvon ja naisten vaikutusvallan lisäämisen tulisi olla EU:n toimielinten ydintoimintaa, jonka hallintovastuu olisi jaettava selkeästi sekä keskushallinnossa että EU:n edustustoissa; korostaa, että edustustojen ja yksiköiden päällikköjen sekä ylemmän johdon henkilöstön on oltava velvollisia raportoimaan, valvomaan ja arvioimaan sukupuolten tasa-arvoon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseen liittyviä politiikkoja ja että sukupuolten tasa-arvo on sisällytettävä toimenkuvauksiin sekä koko henkilöstölle annettavaan koulutukseen;
5. katsoo, että komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan olisi varmistettava, että kaikki ulkosuhteista vastaavat komission jäsenet osoittavat tarvittavaa johtajuutta GAP2:n onnistuneen täytäntöönpanon varmistamiseksi; suhtautuu myönteisesti toukokuussa 2015 annettuihin neuvoston päätelmiin, joissa korostetaan jäsenvaltioiden sitoutumista naisten ja tyttöjen oikeuksien muutostavoitteisiin; korostaa, että komission ja EUH:n sekä jäsenvaltioiden toimien olisi täydennettävä toisiaan;
6. pitää valitettavana, ettei sukupuolten tasa-arvoon liittyviä asioita käsitellä kansainvälisen yhteistyön ja kehitysasioiden pääosaston vuoden 2014 vuosikertomuksessa, ja kehottaa sisällyttämään sukupuolten tasa-arvoon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseen liittyvät asiat kaikkien ulkoisessa toiminnassa mukana olevien komission pääosastojen ja EUH:n tuleviin vuosikertomuksiin; kehottaa kaikkia unionin edustustoja toimittamaan vuosittain GAP-raportin sekä sisällyttämään vuosikertomuksiinsa, väliarviointeihinsa ja maakohtaisiin arviointeihinsa yhteenvedon sukupuolten tasa-arvoon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseen liittyvistä toimista; katsoo, että tulokset olisi sisällytettävä tulosperusteiseen seurantajärjestelmään;
7. panee merkille, että kehitysyhteistyön rahoitusvälineen ohjelma-asiakirjojen vuoden 2017 väliarviointi tarjoaa hyvän tilaisuuden arvioida tällä välineellä rahoitettujen ohjelmien vaikutuksia naisiin ja tyttöihin ja määrittää tarkasti, kuinka suuri osuus sillä rahoitetuista ohjelmista hyödyttää naisia ja tyttöjä, sekä jakaa tarvittaessa rahoitusta uudelleen;
8. muistuttaa EU:n kehityspolitiikan johdonmukaisuuden periaatteesta ja pitää erityisen tärkeänä EU:n sisä- ja ulkopolitiikan johdonmukaisuutta sekä tarvetta saavuttaa johdonmukaisuus uuden GAP:n ja seuraavan ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman välillä; korostaa, että sukupuolten tasa-arvon on oltava olennainen ja erottamaton osa kaikkia EU:n ja kolmansien maiden välillä käytäviä ihmisoikeusvuoropuheluita; kehottaa EUH:ta aloittamaan kolmansien maiden kanssa ihmisoikeusvuoropuheluiden lisäksi myös sukupuolten tasa-arvoa käsitteleviä vuoropuheluita;
9. muistuttaa, että keskusyksiköiden, edustustojen ja jäsenvaltioiden lähetystöjen välinen täysi koordinaatio on erittäin tärkeää GAP2:n onnistuneelle täytäntöönpanolle ja että tässä voidaan käyttää maakohtaisia tasa-arvoprofiileja ja muita työkaluja; korostaa tässä yhteydessä, että Euroopan kehitysrahaston maaohjelmien arviointi antaa mahdollisuuden varmistaa, että GAP2 pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön, ja tehdä tarvittaessa mukautuksia;

Tietojen kerääminen ja päämäärät

10. kehottaa käyttämään tehokkaampia täytäntöönpanostrategioita ja vaatii hyödyntämään sukupuolisensitiivisiä määrällisiä ja laadullisia indikaattoreita sekä keräämään järjestelmällisesti ja oikea-aikaisesti sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja kaikkien toimien edunsaajista ja osallistujista osana seuranta- ja arviointiprosessia; pitää tärkeänä, että tiedot ovat julkisesti saatavilla taloudellisen vastuun ja avoimuuden varmistamiseksi; katsoo, että tiedot olisi esitettävä komission kansainvälisen yhteistyön ja kehitysasioiden pääosaston kehitysyhteistyön tuloskehysten kaltaisten vakiintuneiden seuranta- ja arviointijärjestelmien kanssa yhdenmukaisesti ja osana niitä; korostaa kansallisiin tilastoihin panostamisen tarvetta ja kehottaa kaikkia jäsenvaltioita ottamaan käyttöön sukupuolisensitiiviset seurantajärjestelmät;
11. kehottaa EU:n edustustoja ja jäsenvaltioiden suurlähetystöjä ottamaan ensisijaisena asianaan maakohdusten strategioiden ja suunnittelun perustaksi korkealaatuisen sukupuolianalyysin ja panostamaan siihen; katsoo, että EU:n olisi tarkistettava ohjeelliset kansalliset suunnitelmat uutta GAP:tä silmällä pitäen;
12. katsoo, että tytöt ja nuoret naiset ovat erityisen epäsuotuisassa asemassa ja vaaralle alttiina ja että olisi toteutettava erityisiä toimenpiteitä, joilla varmistetaan tyttöjen pääsy koulutukseen, taataan heille mahdollisuus elää ilman väkivaltaa, poistetaan syrjiviä lakeja ja käytäntöjä ja parannetaan tyttöjen ja nuorten naisten asemaa kaikkialla maailmassa;
13. painottaa tarvetta selkeille päämäärille ja indikaattoreille, joiden tiedot ovat eriteltävissä sukupuolen, iän, vammaisuuden ja muiden tekijöiden mukaan sekä tarvetta parempaan määrärahojen seurantaan; korostaa, että päämäärien ja seurantatapojen olisi oltava sopusoinnussa vuoden 2015 jälkeisen globaalin kehityksen toimintakehysten sekä muiden asiaankuuluvien kansainvälisten toimintakehysten kanssa;
14. korostaa, että EU:n on osoitettava riittävästi rahoitusta ja henkilöresursseja sukupuolten tasa-arvoon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseen liittyvien sitoumusten täyttämiseksi; korostaa, että on tärkeää ottaa sukupuolten tasa-arvo huomioon julkisessa rahoituksessa sukupuolisensitiivisellä ja eriarvoisuutta poistavalla budjetoinnilla;

Uuden GAP:n keskeisimmät näkökohdat

15. katsoo, että GAP:ssä on puuttava naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa väkivaltaa koskevien EU:n suuntaviivojen täysipainoisen toteuttamisen esteisiin ja keskittyttävä kaikenlaisen väkivallan poistamiseen; kehottaa EU:ta soveltamaan naisiin ja tyttöihin kohdistuvaan väkivaltaan kokonaisvaltaista toimintamallia, johon kuuluu sellaisten toimien lisääminen, joilla estetään ja poistetaan kaikki naisia syrjivät käytännöt sekä torjutaan kaikkea väkivaltaa, kuten ihmiskauppaa, naisten sukuelinten silpomista, pakkosterilisaatioita, pakkoraskauksia, sukupuoleen perustuvia murhia, perheväkivaltaa ja avioliitossa tapahtuvia raiskauksia, lapsiavioliittoja, nuorena solmittuja avioliittoja ja pakkoavioliittoja sekä sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa konfliktitilanteissa ja niiden jälkeen, ja nostetaan syytteitä tällaisesta väkivallasta; kehottaa kehittämään erityisiä unionin toimia eri naisryhmien oikeuksien vahvistamiseksi ja kiinnittämään erityistä huomiota nuoriin, maahanmuuttajiin, hiv-tartunnan saaneisiin naisiin sekä homoihin, lesboihin, biseksuaaleihin, transihmisiin ja intersukupuolisiin henkilöihin (HLBTI) ja vammaisiin henkilöihin;

16. painottaa, että on parannettava tyttöjen mahdollisuuksia kaikilla koulutustasoilla ja poistettava sukupuoliperusteisia opetukseen osallistumisen esteitä;
17. korostaa, että on estettävä raiskausten käyttö sodankäynnin ja sarron välineenä ja että EU:n on painostettava kolmansien maiden hallituksia ja kaikkia osapuolia alueilla, joilla tällaista sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa esiintyy, jotta näistä käytännöistä päästään eroon ja väkivaltaan syyllistyneet saadaan oikeuden eteen ja jotta voidaan auttaa tällaista väkivaltaa kokeneita ja sen kohteeksi joutuneita naisia ja yhteisöjä toipumaan ja kuntoutumaan;
18. korostaa maahanmuuttaja- ja pakolaisnaisten sekä turvapaikkaa hakevien naisten haavoittuvuutta ja heidän tarvettaan erityiseen suojeluun; kehottaa ryhtymään erityisiin toimenpiteisiin naisturvapaikanhakijoiden oikeuksien varmistamiseksi ja täysipainoiseksi takaamiseksi; kehottaa puuttumaan nykyiseen siirtolais- ja pakolaiskriisiin toteuttaen rohkeita EU-tason toimia ja soveltaen maahanmuuttoon ja turvapaikanhakuun kokonaisvaltaista ja sukupuolisensitiivistä lähestymistapaa yhtenäisesti kaikissa jäsenvaltioissa;
19. katsoo, että terveys on ihmisoikeus; painottaa, että on tärkeää edistää terveydenhuoltopalvelujen yleistä saatavuutta ja kattavuutta, mukaan lukien seksuaali- ja lisääntymisterveydenhuolto ja siihen liittyvät oikeudet, kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelman sekä Pekingin toimintaohjelman mukaisesti; kehottaa tässä yhteydessä edelleen parantamaan naisten pääsyä terveystalvelujen, terveyskasvatuksen, perhesuunnittelun, äitiyshuollon ja seksuaali- ja lisääntymisterveydenhuollon piiriin erityisesti, koska odottavien äitien terveyden parantamista koskeva vuosituhattavoite 5 samoin kuin lapsikuolleisuuden vähentämistä koskeva tavoite ovat suurelta osin saavuttamatta; huomauttaa, että palvelujen saatavuus edistää kaikkien terveyteen liittyvien kehitystavoitteiden saavuttamista; suhtautuu tältä osin myönteisesti erityisesti toukokuussa 2015 annettuihin neuvoston päätelmiin;
20. painottaa, että on luotava mahdollistavat olosuhteet esimerkiksi poistamalla sosiaalisia ja oikeudellisia esteitä naisten mahdollisuuksilta saada haltuunsa tuottavaa omaisuutta, kuten maata ja muita luonnonvaroja ja taloudellisia resursseja, ja edistämällä taloudellista osallisuutta, ihmisarvoista työtä koskevia normeja, sukupuolisensitiivistä sosiaaliturvaa ja samapalkkaisuuden periaatetta;
21. katsoo, että liikeyrityksillä on tärkeä osa sukupuolten tasa-arvon edistämässä, koska ne voivat toiminnallaan tukea naisten taloudellisen vaikutusvallan ja taloudellisten oikeuksien lisäämistä, esimerkiksi takaamalla naisille ihmisarvoisen työn, samapalkkaisuuden, rahoitus- ja pankkipalvelujen saatavuuden, mahdollisuuden päästä johtotehtäviin ja osallistua päätöksentekoon sekä suojelemalla naisia työpaikalla tapahtuvilta syrjinnältä ja hyväksikäytöltä, ja toteuttaa sukupuolisensitiivistä yrityksen yhteiskuntavastuuta; kehottaa tässä yhteydessä antamaan enemmän tukea paikallisille pk-yrityksille ja erityisesti naisyrityksille, jotta he voivat hyötyä yksityisen sektorin tuomasta kasvusta; korostaa positiivista roolia, joka mikrorahoituksella, yhteiskunnallisella yrittäjyydellä ja vaihtoehtoisilla yritysmalleilla, kuten keskinäisillä yhtiöillä ja osuuskunnilla, on edelleen pyrkimyksissä parantaa naisten taloudellista vaikutusvaltaa ja osallistumista;
22. toteaa, että on ehkäistävä naisten syrjintää avioliiton tai äitiyden perusteella ja varmistettava heidän tosiasiallinen oikeutensa käydä työssä;

23. panee merkille, että naisten vaikutusvallan lisääminen ja elintarviketurva tukevat toisiaan; korostaa, että maaseudulla elävien naisten vaikutusvaltaa on vahvistettava puuttamalla syrjintään maan, veden, koulutuksen ja rahoituspalveluiden saatavuudessa sekä markkinoille pääsyssä; kehottaa lisäämään huomattavasti julkisia investointeja maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen ja keskittymään siinä pientilallisiin, maatalousosuuskuntiin ja maanviljelijöiden verkostoihin;
24. korostaa, että naisten on voitava osallistua ja olla edustettuina uusilla talouden aloilla, jotka ovat tärkeitä kestävän kehityksen kannalta, kuten vihreä talous ja kiertotalous, uusiutuvat energiat ja tieto- ja viestintäteknikka;
25. muistuttaa virallisen koulutuksen ja arkioppimisen ratkaisevasta merkityksestä naisten ja tyttöjen mahdollisuuksien parantamisessa sosiaalisen, taloudellisen, kulttuurisen ja poliittisen elämän aloilla; korostaa, että sukupuolinäkökohdat olisi selkeästi otettava huomioon koulutuksen roolia kehityksessä käsittelevässä EU:n strategiassa, mikä koskee erityisesti kestäväyyttä painottavaa koulutusta, konfliktien jälkeistä sovinnontekoa, elinikäistä oppimista, ammattikoulutusta sekä luonnontieteitä, teknologiaa, insinööritieteitä ja matematiikkaa sekä taiteen roolia kulttuurien välisessä kanssakäymisessä;
26. korostaa, että naisten on tärkeää osallistua entistä enemmän vuoden 2015 jälkeisten puitteiden muovaamiseen ja toteuttamiseen; kehottaa antamaan enemmän rahallista tukea naisten oikeuksia ajaville järjestöille sekä toiminnalle ja valmiuksien kehittämistoimenpiteille, joilla pyritään saamaan ruohonjuuritason kansalaisjärjestöt ja erityisesti naisjärjestöt mukaan sidosryhmäkuulemisiin ja lisäämään niiden osallistumista niihin kaikkina aikoina sekä paikallisella, alueellisella, kansallisella että kansainvälisellä tasolla;
27. katsoo, että GAP:ssä on käsiteltävä HLBTI-ihmisten tilannetta kolmansissa maissa ja siihen on sisällytettävä näiden ihmisten oikeuksien edistäminen ja turvaaminen;
28. korostaa, että on tärkeää lujittaa naisten lakisäätteisiä oikeuksia ja oikeussuojan saatavuutta sukupuolisensitiivisten lakiuudistusten avulla; katsoo, että rahoituksen kohdentaminen sukupuolten tasa-arvoon oikeusapuasioissa auttaa vahvistamaan oikeusvaltiota;
29. kehottaa EU:ta edistämään naisten osallistumista rauhanturvaamiseen, rauhanrakennusprosesseihin sekä EU:n sotilaallisiin sekä siviili- ja kriisinhallintatehtäviin; kehottaa tässä yhteydessä EU:ta edelleen tekemään tunnetuksi YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmia 1325 (2000) ja 1820 (2008) naisista, rauhasta ja turvallisuudesta sekä kehottaa sisällyttämään sukupuolinäkökulman ja naisten oikeudet kaikkiin rauhan- ja turvallisuusaloitteisiin;
30. kehottaa EU:ta edistämään naisten ja tyttöjen perusihmisoikeuksia sellaisina kuin ne on vahvistettu ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa; vaatii varmistamaan, että kaikkien naisten ja tyttöjen oikeutta elämään ja ihmisarvoon suojellaan vastustamalla aktiivisesti haitallisia käytäntöjä, kuten sukupuoleen perustuvia murhia;
31. painottaa naisten ja naisten oikeuksia ajavien järjestöjen johtajuutta ja osallistumista vahvistavien toimenpiteiden tärkeyttä sekä julkisella että yksityisellä sektorilla; kehottaa lisäämään toimia, joilla pyritään siihen, että naiset ja naisten oikeuksia ajavat järjestöt osallistuvat entistä enemmän poliittiseen elämään, erityisesti integroimalla tällaiset

toimet kaikkiin demokratiaa tukeviin ohjelmiin ja parlamentin kattavaan demokratiaa tukevaan toimintamalliin;

32. painottaa, että on tärkeää saada miehet ja pojat mukaan vastustamaan aktiivisesti ja vastuullisesti syrjiviä sosiaalisia normeja, sukupuolistereotyyppioita sekä naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa väkivaltaa;

o

o o

33. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan ulkosuhdehallinnolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä YK:n tasa-arvojärjestölle (UN Women).